

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

Informationsförvaltare
Harald Schaffhauser

Fastställt av
Pelle Rytterlund

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
SL-S-2634303
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

SSÄ SÄB-0415

Krav gällande säkerhetsresurser och planering vid arbete helt eller delvis inom säkerhetszonen i TF:s spår-anläggningar

Roller	Namn	Datum
Informationsförvaltare	Harald Schaffhauser	
Granskad av	Hans Höwitz	
Fastställd av	Pelle Rytterlund	2023-05-24

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Revisionshistorik

Datum	Revisions- nummer	Orsak till revidering	Informations- förvaltare	Sakgranskad av
2023-06-01	3	Förtydligande av TSÄAP:s krav, ansvar och arbetsuppgifter samt mindre redaktionella ändringar.	Harald Schaffhauser	Hans Höwitz
2018-09-01	2	Anpassning av begrepp. Språkliga förenklingar	Harald Schaffhauser	Johan Kleiman
2018-09-01	1	Ny bestämmelse	Harald Schaffhauser	Johan Kleiman

Sakändringar i texten i förhållande till närmast föregående version av detta dokument är markerade med ett lodrätt streck i vänstra marginalen (enligt exemplet till vänster om denna text).

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Innehållsförteckning

1	Syfte.....	4
2	Tillämpning	4
3	Ansvars- och kompetenskrav	4
4	Kravhänvisning	4
4.1	Tillstånd från Transportstyrelsen.....	4
4.2	Lagar och förordningar	4
4.3	Transportstyrelsens föreskrifter.....	5
4.4	TF Styrande dokument.....	5
4.4.1	SL Trafiksäkerhetsinstruktion (Tri) inklusive banbok.....	5
4.4.2	SL Tri-meddelanden (TriM) och Säkerhetsmeddelanden (SM)	5
4.4.3	TF bestämmelser, instruktioner mm:.....	5
5	Trafiksäkerhetsansvarig person och säkerhetsresurser.....	5
5.1	Trafiksäkerhetsansvarig person	5
5.1.1	TSÄAP ansvar och uppgifter.....	6
5.2	Säkerhetsresurs	7
6	Krav vid anlitan­de av säkerhetsresurser	7
6.1	Krav på inhyrd säkerhetsresurs.....	7
6.1.1	Trafikentreprenör	7
6.1.2	Projektentreprenör	8
6.1.3	Trafiksäkerhetsansvarig person saknas.....	8
6.1.4	Säkerhetsresurs saknas.....	8
7	Planering av arbete helt eller delvis inom säkerhetszonen för spår­område.....	8
7.1	Planering vid akut felavhjälpning.....	8
7.2	Planering vid projekt och planerade arbeten	9
7.3	Skydds- och säkerhetsplanerare (SoS-planerare)	9

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

1 Syfte

Syftet med dokumentet är att beskriva de krav som gäller för säkerhetsresurser, punkt 5.2, som krävs för arbeten som utförs helt eller delvis inom säkerhetszonen (enligt definitionen i respektive Tri) inom Trafikförvaltningens (TF:s) spåranläggningar.

2 Tillämpning

Dokumentet ska tillämpas vid upphandling, planering och genomförande av arbete i TF:s spåranläggningar.

3 Ansvars- och kompetenskrav

TF SÄK (Säkerhetsavdelningen inom TF) ansvarar för övergripande kravställning gällande säkerhet och därmed för denna säkerhetsbestämmelse som ingår i TF System för säkerhetsstyrning (TF SSÄ).

4 Kravhänvisning

Den som förvaltar och driver spåranläggning (infrastrukturförvaltare på järnväg och spårinnehavare på tunnelbana och spårväg) och/eller den som bedriver trafikutövning (som järnvägsföretag på järnväg eller trafikutövare på tunnelbana eller spårväg) ska ha tillstånd från Transportstyrelsen för sådan verksamhet.

4.1 Tillstånd från Transportstyrelsen

TF har tillstånd för förvaltning och drift av spåranläggning för tunnelbana och spårväg och för infrastrukturförvaltning på järnväg inklusive sidospår. TF har vidare tillstånd för trafikutövning i samband med test- och provkörningar av fordon på tunnelbana och spårväg. All trafik i samband med underhåll av järnvägs-, spårvägs- och tunnelbaneinfrastrukturen samt test- och provkörning på spårväg och tunnelbana sker på TF tillstånd och övervakas av TF trafikchef.

4.2 Lagar och förordningar

- Järnvägssäkerhetslag SFS 2022:367
 - Förordning SFS 2022:418
- Lag om nationella järnvägssystem (2022:368)
 - Förordning om nationella järnvägssystem (2022:419)
- Lag om säkerhet vid tunnelbana och spårväg SFS 1990:1157
 - Förordning S 1990:1165
- Lag om undersökning av olycka SFS 1990:712
 - Förordning SFS 1990:717
- Elsäkerhetslagen SFS 2016:732
 - Elsäkerhetsförordningen SFS 2017:218
- Lagen om brandfarliga och explosiva varor SFS 2010:1011
- Arbetsmiljölagen SFS 1977:1160

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

4.3 Transportstyrelsens föreskrifter

- Hälsoundersökning och hälsotillstånd, TSFS 2019:112 och TSFS 2019:113

4.4 TF Styrande dokument

Alla dokument enligt punkt 4.4.1, 4.4.2 och 4.4.3 är säkerhetsstyrande och finns publicerade på webbplats NOTISUM.se. Följande inloggningsuppgifter ska användas:

Användarnamn: tf@notisum.se. Lösenord: tfsak

4.4.1 SL Trafiksäkerhetsinstruktion (Tri) inklusive banbok

- Tri Tub
- Tri Jvg
- Tri Spv
- Tri Pendel

4.4.2 SL Tri-meddelanden (TriM) och Säkerhetsmeddelanden (SM)

Utgivna gällande Tri-meddelanden och Säkerhetsmeddelanden.

4.4.3 TF bestämmelser, instruktioner mm:

Enligt SSÄ SÄB-0001 *Trafikförvaltningens system för säkerhetsstyrning* ska för arbetet relevanta bestämmelser följas:

- SSÄ SÄB: TF Säkerhetsbestämmelser (även äldre benämning SSÄ SÄK förekommer)
- SSÄ TEB: TF Teknisk bestämmelse
- SSÄ INS: TF Instruktion för säkerhet
- SSÄ RUT: TF Rutin för säkerhet
- SSÄ ANV: TF Anvisning för säkerhet
- Brandsäkerhet

5 Trafiksäkerhetsansvarig person och säkerhetsresurser

5.1 Trafiksäkerhetsansvarig person

Med **trafiksäkerhetsansvarig person** (TSÄAP) avses normalt trafiksäkerhetschef hos drifts- och underhålls (D&U)-entreprenör, trafikutövare eller järnvägsföretag som utför uppdrag åt TF. TSÄAP ska ha mycket goda kunskaper och erfarenhet av systematiskt trafiksäkerhetsarbete med minst 2 års erfarenhet. Exempel på lämplig bakgrund/erfarenhet är trafiksäkerhetschef, säkerhetsutredare, huvudtillsyningsman eller Skydds- och Säkerhetsplanerare (SoS-planerare) i den aktuella verksamheten. Även annan kunskap och erfarenhet från annat håll som TF SÄK bedömer likvärdig kan tillgodoräknas.

TSÄAP får inte inneha operativt ansvar och ska dessutom ha en oberoende ställning i organisationen i förhållande till den arbetsplanerande och operativa verksamheten..

På de banor som i någon mån omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska TSÄAP genomgå en säkerhetsprövning. Beslut om godkännande av TSÄAP i säkerhetsprövningen fattas

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

av AB SL säkerhetsskyddschef. Detta innebär även att det företag där TSÄAP innehar sin anställning måste teckna ett säkerhetsskyddsavtal med AB SL.

5.1.1 TSÄAP ansvar och uppgifter

- TSÄAP ska fungera som kontaktväg mellan projektet/företaget och TF SÄK, säkerhetsfunktioner inom TE BEST samt säkerhetsstrateg IP. TSÄAP ansvarar för den trafiksäkerhetsrelaterade rapportering som projektet/företaget ska ge till TF, inklusive missbruksförebyggande arbete. TSÄAP ska ha kännedom vilka underentreprenörer som är aktiva inom ett projekt.
- TSÄAP ska vara proaktiv och bedriva ett aktivt säkerhetsarbete inom projektet/företaget/uppdraget.
- TSÄAP ansvarar för att projektets/företagets och eventuellt anlitade entreprenörers personals arbete inom TF:s anläggningar sker enligt gällande säkerhetsbestämmelser. Detta ska löpande följas upp och i detta ingår bland annat att genomföra arbetsplatskontroller i den egna verksamheten. TSÄAP ska varje år redovisa för säkerhetsfunktion TE BEST om hur man avser att utföra arbetsplatskontroller samt i vilken planerad omfattning för kommande verksamhetsår.

Om TSÄAP är ansvarig för flera underentreprenörer inom ett projekt ska TSÄAP ha samma ansvar för alla underentreprenörer och samma insyn i alla aktörers verksamhet. TSÄAP roll och funktion ska vara känd av samtliga underentreprenörer.

- TSÄAP ansvarar att olyckor, tillbud och händelser rapporteras, utreds, åtgärdas och följs upp enligt TF-bestämmelser. Händelser ska omgående anmälas till TF BDL (TF Bandriftledning) som i förekommande fall tillkallar säkerhetsutredare.
- TSÄAP ska hålla kontroll över att alla berörda inom sitt ansvarsområde har rätt behörigheter, läkarutlåtanden o s v.
- TSÄAP ska ha kontroll över tillstånd, besiktningar mm för spårgående fordon och arbetsredskap.

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

5.2 Säkerhetsresurs

Med säkerhetsresurs avses personal med behörighet enligt Tri Bilaga 1 *Personalföreskrifter för personal med säkerhetstjänst*.

Observera: Person med spår-, tunnel- eller depåbehörighet innehar inte säkerhetstjänst och är således ingen säkerhetsresurs.

6 Krav vid anlitande av säkerhetsresurser

Annan entreprenör (ej TF-anlitad D&U-entreprenör) som utför arbete eller tillhandahåller säkerhetsresurser inom TF:s verksamhet ska ha en utsedd och av TF SÄK godkänd TSÄAP.

TSÄAP och säkerhetsresurser som tillhör TF:s D&U-entreprenörer och redan godkänts av TF SÄK får användas av TF:s trafikentreprenörer eller i projekt som utförs på uppdrag av TF.

Vid all upphandling av verksamhet som ska utföras helt eller delvis inom säkerhetszonen för spårområde ska TF projektledaren säkerställa att entreprenaden omfattar erforderliga säkerhetsresurser enligt ovan samt att processer finns för att planera och bedriva arbetet enligt gällande Tri och andra tillämpliga säkerhetsstyrande dokument.

6.1 Krav på inhyrd säkerhetsresurs

Säkerhetsresurs ska normalt vara anställd hos anlitad D&U-entreprenör för aktuell spår- och tunnelbehörighet (Tri-kategori X9) ansvarar för att tjänsterna, utförs på samma sätt som om D&U- eller trafikentreprenören själv hade utfört tjänsterna och följas upp av den egna säkerhetsorganisationen. Observera att entreprenörens inhyrning av säkerhetsresurser endast får ske i ett (1) entreprenörsled, det vill säga anlitad underentreprenör får inte i sin tur hyra in underentreprenör för att utföra tjänsten. Finns behov av ytterligare underentreprenörsled ska skriftligt godkännande från TF SÄK eller TF Trafikchef inhämtas.

D&U- eller trafikentreprenör eller det projekt som använder inhyrd säkerhetsresurs och personal med spår- och tunnelbehörighet (Tri-kategori X9) ansvarar för att tjänsterna, utförs på samma sätt som om D&U- eller trafikentreprenören själv hade utfört tjänsterna och följas upp av den egna säkerhetsorganisationen. Observera att entreprenörens inhyrning av säkerhetsresurser endast får ske i ett (1) entreprenörsled, det vill säga anlitad underentreprenör får inte i sin tur hyra in underentreprenör för att utföra tjänsten. Finns behov av ytterligare underentreprenörsled ska skriftligt godkännande från TF SÄK eller TF Trafikchef inhämtas.

6.1.1 Trafikentreprenör

Trafikutövare/järnvägsföretag som har egna uppdrag från TF när det gäller arbete helt eller delvis inom säkerhetszonen för spårområde för skötsel av infrastrukturen får ha egen anställd säkerhetsresurs för de aktuella arbetsuppgifterna. I det fall sådan säkerhetsresurs saknas inom trafikentreprenörens egen organisation ska trafikentreprenören avropa säkerhetsresurs från D&U-entreprenören för aktuell spår- och tunnelbehörighet.

Kan D&U-entreprenör inte tillhandahålla nödvändig säkerhetsresurs får trafikentreprenören anlita säkerhetsresurs från underentreprenör i ett led. Finns behov av ytterligare entreprenörsled ska skriftligt godkännande från TF SÄK inhämtas.

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

6.1.2 *Projektentreprenör*

Entreprenör som anlitats för att utföra arbete helt eller delvis inom säkerhetszonen för spår-område i av TF beställt projekt och som har av TF SÄK godkänd TSÄAP, får ha egna anställda säkerhetsresurser för att genomföra de trafiksäkerhetsmässiga arbetsuppgifterna.

Projekttledare i projekt inom TF:s spåranläggningar ska säkerställa att det finns en organisation som kan sköta felavhjälpning och utredningar av händelser och tillbud och informera BDL och TSÄAP. Entreprenörens TSÄAP och projektet ska samråda med varandra.

6.1.3 *Trafiksäkerhetsansvarig person saknas*

I det fall egen TSÄAP saknas inom entreprenörens egen organisation ska TF utse/anlita en TSÄAP som ska verka i TF:s interna projektorganisation.

6.1.4 *Säkerhetsresurs saknas*

Om säkerhetsresurs saknas inom entreprenörens egen organisation ska avrop av säkerhetsresurs ske från ansvarig D&U-entreprenör eller annan entreprenör med behöriga säkerhetsresurser. Entreprenörens eller projektets TSÄAP ansvarar för att anlita säkerhetsresurs har erforderlig behörighet.

7 **Planering av arbete helt eller delvis inom säkerhetszonen för spår-område**

Arbete inom område där Tri gäller ska registreras och sammanställas i en spårarbetsplan i TF:s spårarbetsplaneringsverktyg.

Ansvarig arbetsledning hos företaget som utför arbete i säkerhetszonen ansvarar för att SoS-plan för varje enskilt arbete och arbetsplats upprättas och följs. Även vissa arbeten utanför säkerhetszonen ska skydds- och säkerhetsplaneras (SoS-planeras), om det finns risk för att arbetet kan komma in i säkerhetszonen. Riskbedömning och SoS-planering ska arkiveras i minst 1 år. SoS-plan ska finnas hos tillsyningsman (Tsm) på arbetsplatsen och på begäran visas upp för TF eller TF:s företrädare, exempelvis personal som utför arbetsplatskontroller.

7.1 **Planering vid akut felavhjälpning**

Vid akut felavhjälpning helt eller delvis inom säkerhetszonen för spår-område får SoS-planering utföras av tekniker på plats. Denna ska vara behörig SoS-planerare (se krav under 7.3, första stycket). SoS-planering ska i dessa fall alltid utföras i samråd med berörd TLC. Även elsäkerhetsledaren ska medverka i planeringen. Som ID-nummer för arbetet ska ärendenummer från TF BDL anges i SoS-planen och anmälas till berörd trafikledning (TLC). Som lägst ska B-skydd enligt gällande Tri anordnas.

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

SÄKERHETSBESTÄMMELSE

Fastställt datum
2023-05-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0594
Revisionsnummer
3
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

7.2 Planering vid projekt och planerade arbeten

Vid projekt som helt eller delvis ska genomföras inom säkerhetszonen för spårområde ska säkerhetsplanering göras som omfattar både erforderliga skyddsåtgärder och nödvändiga Tri-behörigheter för att utföra arbetet. Det ska framgå hur säkerhetsmässiga tillbud och händelser i uppdraget rapporteras, utreds, åtgärdas och följs upp. Planen ska även omfatta hur transport av material ska ske till och från arbetsplatsen samt om och i så fall hur spårgående arbetsredskap ska användas.

7.3 Skydds- och säkerhetsplanerare (SoS-planerare)

SoS-planering får endast utföras av behörig SoS-planerare.

Med behörig SoS-planerare avses en person som är utbildad och examinerad SoS-planerare och skriftligen godkänd i rollen av TF Trafikchef. För att kunna gå utbildningen till SoS-planerare krävs tidigare behörighet och erfarenhet som Tsm eller Htsm enligt aktuell Tri, god kunskap och erfarenhet av arbete i spår samt god kunskap om trafikeringen på den spåranläggning som SoS-planen ska gälla för.

Entreprenör som anlitas för arbete helt eller delvis inom säkerhetszonen för spårområde inom av TF beställt projekt ska som grundregel ha egen anställd av TF godkänd SoS-planerare. Om entreprenör inte har egen SoS-planerare, ska entreprenören istället kontakta D&U-entreprenör vid aktuell bana eller anlita behörig SoS-planerare hos av TF godkänd entreprenör för den aktuella banan.

D&U-entreprenör och trafikentreprenör får använda inhyrd SoS-planerare med Tri-behörighet och som är godkänd av TF. I så fall ska D&U-entreprenören eller trafikentreprenör säkerställa att erforderlig information om arbetet avseende arbetsberedning och riskbedömning ges till den inhyrda SoS-planeraren.